



## महाराष्ट्र शासन राजपत्र

### असाधारण भाग पाच

वर्ष २, अंक ४]

गुरुवार, मार्च १७, २०१६/फाल्गुन २७, शके १९३७

[पृष्ठे १०, किंमत : रुपये २६.००

#### असाधारण क्रमांक ८

#### प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

[खालील विधेयकाचे हिंदी (देवनागरी लिपी) भाषांतर महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यात यावे. प्रसिद्ध केल्याचा दिनांक निर्देशित करण्यात यावा.]

पुढील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम यातील नियम ११६(१) च्या पहिल्या परंतुकान्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

#### L. A. BILL No. IX OF 2016.

#### A BILL

TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN  
FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED  
FUND OF THE STATE FOR THE SERVICES OF THE YEAR  
ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2016.

सन २०१६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९.

दिनांक ३१ मार्च २०१६ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या कामांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित  
रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजुरी देण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०१६ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या  
कामांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करून  
घेण्याकरिता व उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजुरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे ; त्याअर्थी,  
भारतीय गणराज्याच्या सदुसंष्ठाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०१६ असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

सन २०१५- २. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०१६ रोजी संपणाऱ्या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या २०१६ या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेली कामे व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी यासोबत वित्तीय जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजे चार हजार पाचशे वर्षासाठी एक्याएऱ्याशी कोटी, बत्तीस लाख, एक्याएऱ्याशी हजार एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता राज्याच्या एकत्रित येईल.

निधीतून  
रुपये

४५,८१,३२,८१,०००  
काढणे.

विनियोजन ३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजुरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग दिनांक ३१ मार्च २०१६ रोजी संपणाऱ्या वर्षात अनुसूचीत दर्शविलेली कामे व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

## अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुसूची	(१)	(२)	(३)	(४)	रुपये	रुपये	रुपये
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा	कामे व प्रयोजने	लेखाशीर्ष केलेल्या रकमांपेक्षा	विद्यानसभेत मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एककित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा			
अनुक्रमाक				अधिक नस्तील अशा रकमा			
ए-४	सेक्रेटरिएट व संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा						
ए-५	माहिती व प्रसिद्धी						
बी-२	पोलीस प्रशासन						
सी-५	इतर सामाजिक सेवा						
सी-६	नेसर्वांक आपर्टीच्या निवारणासाठी सहाय्य						
सी-७	वन						

## अनुसूची—वालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			राखे	राखे
<b>कृषि, पशुसंवर्धन, दुर्घटव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग</b>				
मत्स्यव्यवसाय विभाग				
ठी-३	कृषिविधक सेवा	{ २४०१, पीक संवर्धन २४०२, मृद व जल संधारण २४१५, कृषिविधक संशोधन व शिक्षण २४०३, पशुसंवर्धन	{ ८०,००० ... १,७९,००० १२,०००	{ १०,००० ... १,७९,००० १,७९,०००
ठी-४	पशुसंवर्धन	एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुर्घटव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	१२,०००	१,८९,०००
ई-२	सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	१,००० १,०००	१,००० १,०००
जी-४ जी-५	संकेटरिएट-सर्वसाधारण सेवा कोषगार व लेखा प्रशासन	२०५२, संकेटरिएट-सर्वसाधारण सेवा २०५४, कोषगार व लेखा प्रशासन	१,००० १,०००	१,००० १,०००
ए-५	मार्ग व पूल	एकूण-वित विभाग सार्वजनिक बांधकाम विभाग	१,००० १,०००	१,००० १,०००
आय-१	व्याजप्रदाने	जलसंपदा विभाग २०४९, व्याजप्रदाने	१३,७४,१६,००० ...	१३,७४,१६,००० १३,७४,१६,०००
जे-१	न्यायदान	एकूण-जलसंपदा विभाग विधि व न्याय विभाग	१०१४, न्यायदान २०५२, संकेटरिएट-सर्वसाधारण सेवा २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा	११,४१,१८,००० ११,४१,१८,०००
जे-२	संकेटरिएट व इतर सामाजिक व आर्थिक सेवा	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २२५०, इतर सामाजिक सेवा ३४७५, इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	४,८५,०३,००० ...	४,८५,०३,०००
		एकूण-विधि व न्याय विभाग	४,८५,०३,०००	४,८५,०३,०००

**उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग**

केंद्र	ऊर्जा	२८०९, वीज २८१०, अपारंपरिक ऊर्जा सञ्चालन २८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग २८५२, उद्योग २८५३, अलोह खनिकर्म व धातुविषयक उद्योग	२८१८, २९, ६४, ००० २८५२, २९, ६४, ००० २,००० २,०००	२८,१८, २९, ६४, ००० २,०००
केंद्र	उद्योग			

**ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग**

एल-१	व्याजप्रदाने	२०४९, व्याजप्रदाने	८२,६७,३५,०००	८२,६७,३५,०००
एल-२	जिल्हा प्रशासन	२०५३, जिल्हा प्रशासन	५२,३०,७७,०००	५२,३०,७७,०००
एल-५	स्थानिक संस्था व पंचायत राज संस्था	३६०४, स्थानिक संस्था व पंचायत राज संस्था	१,०००	१,०००
	यांता नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तराकित रकमा देणे	एकूण-ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग	५२,३०,७८,०००	८२,६७,३५,०००

**सार्वजनिक आरोग्य विभाग**

आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य २२११, कुटुंब कल्याण २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	४,०००	४,०००
		एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग	४,०००	४,०००

**आदिवासी विकास विभाग**

आग पाच-८-२३		२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण २२०३, तंत्र शिक्षण २२०४, क्रीडा व युवक सेवा २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य २२११, कुटुंब कल्याण २२१५, पाणीपुरवठा व स्वच्छता २२१७, नगरविकास २२२०, माहिती व प्रसिद्धी	१,३४,९८,१४,०००	१,३४,९८,१४,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, मार्च १७, २०१६/फाल्गुन २७, शके १९३७

अनुसूची-चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	राखे
				राखे
टी-५	जनजाति क्षेत्र विकास उप-योजनेवरील महसुली खर्च	<p>२२२५, अनुमूळित जातीं, अनुसूचित जमातीं, इतर मागासवर्णा व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण</p> <p>२२३०, कामगार व सेवायोजन</p> <p>२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण</p> <p>२२३६, पोषणआहार</p> <p>२४०१, पीकं संवर्धन</p> <p>२४०३, पशुसंवर्धन</p> <p>२४०५, मत्त्यव्यवस्था</p> <p>२४०६, वर्नीकरण व वन्यजीवन</p> <p>२४२५, सहकार</p> <p>२५०१, शामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम</p> <p>२५०५, शामीण रोजगार</p> <p>२७०२, लहान पाटबंधारे</p> <p>२८०१, वीज</p> <p>२८१०, अपारंपरिक ऊर्जा साधने</p> <p>२८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग</p> <p>३०५४, मार्ग व पूल</p> <p>३०५५, मार्ग परिवहन</p>	<p>१,०००</p>	
एकूण-	आदिवासी विकास विभाग			
	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग			
ठब्ब्यू-२	सर्वसाधारण शिक्षण	५५,४८,०४,०००	५५,४८,०४,०००	
ठब्ब्यू-४	कला व संस्कृती	४८,३७,६६,०००	४८,३७,६६,०००	
	२२३०, कामगार व सेवायोजन			
	एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	१६,८५,७०,०००	१६,८५,७०,०००	
	महिला व बालविकास विभाग			
एकूण-	सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२२३६, पोषणआहार	२,२९,९९,४३,०००
एकूण-	महिला व बालविकास विभाग	३,२९,९९,४३,०००		३,२९,९९,४३,०००

**महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, मार्च १७, २०१६/फाल्गुन २७, शके १९३७**

६

<p><b>वाय-२</b> पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग</p>	<p>२२१५, पाणीपुरवठा व स्वच्छता</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>झेडसी-१ संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ</p>	<p>२०११, संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय</p>	<p>एकूण-पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>झेडसी-२ अल्पसंख्याक विकास</p>	<p>२०११, संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>अल्पसंख्याक विकास विभाग</p>	<p>२०५२, सेक्रेटरिएट-सर्वसाधारण सेवा</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>झेडसी-२ अल्पसंख्याक विकास</p>	<p>२०५३, जिल्हा प्रशासन</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>अल्पसंख्याक विकास विभाग</p>	<p>२०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>झेडसी-२ अल्पसंख्याक विकास विभाग</p>	<p>२२०५, कला व संस्कृती</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>झेडसी-२ अल्पसंख्याक विकास विभाग</p>	<p>२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>झेडसी-२ अल्पसंख्याक विकास विभाग</p>	<p>२२९९,८३,१६,०००</p>	<p>१,००७,९४,४७,०००</p>	<p>१,००७,९४,४७,०००</p>	<p>१,००७,९४,४७,०००</p>	<p>१,००७,९४,४७,०००</p>
<p>बी-भांडवली लेखावरील खर्च</p>	<p>एकूण-गृह विभाग</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>बी-१० आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च</p>	<p>४०५५, पोलिसावरील भांडवली खर्च</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>बी-१० आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च</p>	<p>४०७०, इतर प्रशासनिक सेवावरील भांडवली खर्च</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>बी-१० आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च</p>	<p>५०५५, मार्ग परिवहनावरील भांडवली खर्च</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>बी-१० आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च</p>	<p>एकूण-गृह विभाग</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>सी-१ इतर प्रशासनिक सेवा व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च</p>	<p>४२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>सी-१ इतर प्रशासनिक सेवा व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च</p>	<p>४२५०, इतर समाजिक सेवावरील भांडवली खर्च</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>सी-१ इतर प्रशासनिक सेवा व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च</p>	<p>६२४५, नैसर्गिक आपातीच्या निवारणासाठी कर्ज</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>
<p>सी-१ इतर प्रशासनिक सेवा व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च</p>	<p>एकूण-गृहसूत व वन विभाग</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>	<p>१,०००</p>

अनुसूची-यात्रा

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, मार्च १७, २०१६/फाल्गुन २७, शके १९३७

(१)	(२)	(३)	(४)
		राखे	राखे
एफ-५	सामाजिक सेवांवरील भांडवली खर्च	{ ४२१७, नारविकासावरील भांडवली खर्च ५४७५, इतर संवासाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	{ ६७,०५,००,००० ६७,०५,००,०००
	एकूण-नारविकास विभाग	{ ६७,०५,००,०००	६७,०५,००,०००
एच-७	सामाजिक सेवा व आर्थिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	{ ४०५५, पोलिसांवरील भांडवली खर्च ४२१६, गृहनिर्माणावरील भांडवली खर्च ५०५४, मार्ग व पुल यांवरील भांडवली खर्च ४०५९, सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च ४०७०, इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च ४२०२, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यावरील भांडवली खर्च ४२१०, वेद्यप्रैय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	{ १,००० १,००० १,००० १,००० १,००० १,०००
	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	{ १,०००	१,०००
एच-८	सार्वजनिक बांधकाम, प्रशासनिक व कार्याचालन इमारती यावरील भांडवली खर्च	{ ४२१७, नारविकासावरील भांडवली खर्च ४२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गा व अल्पसंख्याक यांच्या कल्याणावरील भांडवली खर्च ४२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च ४२५०, इतर सामाजिक सेवांवरील भांडवली खर्च ४४०५, मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च	{ ६७,७९,००० ६७,७९,००० ६७,७९,००० ६७,७९,००० ६७,७९,०००
	एकूण-सार्वजनिक वाधकाम विभाग	{ १,०००	१,०००
आय-५	पाटबंधा-यावरील भांडवली खर्च	{ ४४०२, मुद व जलसंधरण यावरील भांडवली खर्च ४७०१, मोठ्या व मध्यम पाटबंधा-यावरील भांडवली खर्च ४७०२, लहान पाटबंधा-यावरील भांडवली खर्च ४७११, पुनिक्रांत प्रकल्पावरील भांडवली खर्च ४८०१, वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च	{ १,००० १,००० १,००० १,००० १,०००
	जलसंपदा विभाग	{ १,०००	१,०००
	एकूण-जलसंपदा विभाग	{ १,०००	१,०००

विधि व न्याय विभाग

जे-४	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	४०५९, सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	८२३,१०,०००
		एकूण-विविध व न्याय विभाग	८२३,१०,०००
के-११	ऊद्योग, कर्जा व कामगार विभाग  कर्जा-३  कर्जा-५	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 33%;"> <p>४८०८, वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च</p> <p>६८०८, वीज प्रकल्पांतराठी कर्जा</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>४८२५, सामाजिक सेवावरील भांडवली खर्च</p> <p>४८३२५, शहकारावरील भांडवली खर्च</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>४८४२५, ग्रामेयोग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च</p> <p>४८४२५, सहकारासाठी कर्जा</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>४८५२५, आर्थक सेवावरील भांडवली खर्च</p> <p>४८५२०, ग्राहकोपयोगी वस्तु उद्योगांसाठी कर्जा</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>४८५२५, शासकीय कर्मचारी, इत्यादीना कर्जा</p> <p>४८५२०, शासकीय कर्मचारी, इत्यादीना कर्जा</p> </div> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 33%;"> <p>६,०२,४५,००,०००</p> <p>६,०२,४५,००,०००</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>६,०२,४५,००,०००</p> <p>६,०२,४५,००,०००</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>६,०२,४५,००,०००</p> <p>६,०२,४५,००,०००</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>२,६३,१३,०००</p> <p>२,६३,१३,०००</p> </div> <div style="width: 33%;"> <p>२,६३,१३,०००</p> <p>२,६३,१३,०००</p> </div> </div>
झोड़-३	एकूण-सहकार, पणन व वर्ज्योद्योग विभाग	१११,७३,५५,१८,०००	
झोड़-३	कौशलत्व विकास व उद्योजकता विभाग	२८,५५,०००	
झोड़-३	एकूण-कौशलत्व विकास व उद्योजकता विभाग	२८,५५,०००	
झोड़-३	एकूण-बी-भांडवली लोख्यावरील खर्च	१११,७३,५५,१८,०००	
	एकूण बेरीज-	१११,७३,५५,०००	

## उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व अनुच्छेद २०५ यानुसार २०१५-१६ या वर्षाच्या संबंधात विवक्षित सेवा व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत :—

	रुपये
(क) महसुली खर्च .. .	३४,०७,७७,६३,०००
(ख) भांडवली खर्च .. .	११,७३,५५,१८,०००
एकूण .. .	४५,८१,३२,८१,०००

मुंबई,  
दिनांक १७ मार्च २०१६.

सुधीर मुनगंटीवार,  
वित्त मंत्री